

Nadní kost.

NADNÍ KOSTI JSOU DVOJÍ; JEDNY POVSTANOU z uleknutí a jsou pohyblivé, druhé z náruživosti, totiž z samé kosti vyrostlé, obdoby homolité. Nechají-li se zastarat, počnou mokvati, což tak dlouho trvá, až celé vyhnijou. Při lekování jich hleděti se musí na místo, kde vyrostly. Na nadní kost na tváři vyrostlou musí se vzíti sanice, na ostatní může býti jakýkoli hnát. Nejlépe se lekuje ve středu a v pátek ráno. Na tu kost neb hnát, který se k tomu vezme, se třikrát lačnými slinami naplivne, a na nadní kost třikrát křížem přitlačí ×, což se v následujících dnech opakuje. Musí se ale dáti pozor, by vždy kost na to samé místo ležet přišla, sic se léčení nepovede. Přitom se říká:

Svatý Petr leží v hrobě,
má devět nadních kostí v sobě.

a počítá se 1, 2, 3, 4-9, 9, 8...1.

Vole.

K tomu se vezme nůž, nebo raděj klín z trnože, položí se křížem vždy špičkou dolů.

Přitom se říká: Nerost, vole, mezi očima, schovej se, chybo, do toho těla, jako padli kati před panem Ježíšem, když jat byl.

Průtrž.

Dá se do hrnce bruchpantové koření, saturie, kminová votýpka, balšám, mateřídouška, spaří se to a tou parou se

průtrž napaří. Pak se vezme hromový klín,*) zmočí se lačnou slinou a položí křížem ×, při čem se říká: Nerost, nerost, znamená, jakož nerostlo kamení od božího narození až do božího vzkříšení.

Zimnice.

1. Kdo má zimnici, ať lehne od jedenácti do dvanácti a od jedné do dvou nahý, kde se nejvíce sluneční paprsky srážejí. – 2. Ze sedmi kostelů, po sedm dnů, v sedm hodin ráno a večer svěcenou vodu pít. – 3. Někdo ať chytí zelenou žabku, ale nejlépe před Jiřím, v ruce ať ji umoří, zašije do plátěného pytlíčku a nemocnému na krk zavěsí, aby však, co to je, nevěděl a také se na to nepodíval; potom ať mu uloží po devět dní modlit se před slunce východem pod širou oblohou devět Otčenášů a Věřím v Boha. Devátý den ať jde, modle se, k řece, a přes hlavu ten pytlíček do vody hodí, a zase modle domů se vrátí. – 4. Proti studené zimnici: když nemocný spí, má se vzít hrnec studené vody a vlít mu na hlavu s vykřiknutím. – 5. Má se také přeběhnout devět mezí, a na deváté padnout a zůstat ležet, co by se devět Otčenášů pomodlil. – 6. Když je z leknutí, zase ze spaní něčím vyděsit. – 7. Uvázat se sebe něco na vrbu u vody a potom bez ohlednutí utíkat, co síla stačí.

Psotník čili božec.

1. Položit něco černého na vrch hlavy. – 2. Ustrouhaný alabastr s vodou po lžičce dávat. – 3. Podkouřit perlovou svíčkou. (Svíčka ta prý se někdy zde o jarmarce prodává, a je ze všelijakých bylin dělána; já ji ale neviděla.) –

*) Sprostý lid se domnívá, že hrom, kam udeří, to hromovým klínem rozpoltí. Jest jim hromovým klínem kámen tvrdý, ježž nožem řezati nelze, barvy tmavě zelené, dle formy podobný kladívku, jaké vídáme na starobyklých kopích.

4. Vyndat okno, položit na stůl, a dítě nad ním držet a říkat modlitbu k Panně Marii.

Ouroky se pouze zařikávají.

Snědek čili ubytí.

Koupat ve višňové lázni (to jest spařené višňové listy) a třít žíly s kvasnicemi, v nichž je smíchaná pšeničná mouka. Aneb zařezávají uši a trou žíly studenou vodou.

Nátka čili ohnipar se zařikává aneb kouří.

Žloutenka.

1. Nahlížet do kolomazi. – 2. Do zlatého koflíku. – 3. Zlatý prsten na krku nosit. – 4. Z vydlabané mrkve pít. – 4. Někdo ať nenadále do očí naplivne.

Lámání aneb trolení v oudech.

1. Nosit pod koleny hovězí střeva s terpentýnem napuštěné. – 2. Mazat se vinnými podcepkami aneb, jak se jinde říká, kvasnici, smíchanými psím sádlem a jelením lojem.

Proti souchotinám kočky jíst.

Bradavice.

1. Když jde někdo s tím, co má bradavice, po mostě a začnou zvonit hrana, má mu na ně znenadále naplivnout třikrát a říct: „Zvoní hrana, nevím komu, bradavice, jděte domů“. – 2. Chodit po devět dní na hřbitov a stírat nimi ranní rosou s devíti hrobů. – 3. Dát je někomu spočítat. – 4. Vzít režnou nasliněnou nit, položit ji na bradavici a udělat vleže tři uzlíčky, ve jménu otce, syna a ducha svatého; potom tu nit pod okapem zakopat. Kozí řít se

zažehnává s ovesným kolínkem, krtice s míšenským jabl-
kem neb cibulí, střela v prstě železným hřebem a kurděje
černou višní. Lasička před Jiřím chycena a v ruce umořena
je dobrá na boule aneb krtice, když se uváže na ně aneb
stírá; také zemská žába. Morčátka držet je dobře pro všeli-
jaké neřády a hrdličky pro bolení zubů. Dobrý červený
korál utlučen a s vodou smíchán dává se, když se spála
pořádně nevyrazí, po lžičce užívat.